

ČESKÁ **ČNB** NÁRODNÍ BANKA

VĚSTNÍK

Částka 13

Ročník 2001

Vydáno dne 23. srpna 2001

O b s a h :

ČÁST OZNAMOVACÍ

9. Úřední sdělení České národní banky o způsobu provádění operací České národní banky na peněžním trhu

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

o způsobu provádění operací České národní banky na peněžním trhu

I.

Obecná ustanovení

1. Česká národní banka (dále jen "ČNB") provádí na peněžním trhu v rámci realizace měnové politiky a v rámci spolupráce s Ministerstvem financí repo operace¹⁾, obchody s cennými papíry²⁾ a přijímá depozita od bank podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů a poskytuje finanční prostředky pro účely vypořádání v zúčtovacím centru ČNB.
2. Repo operace provádí ČNB zejména formou :
 - a) repo tendrů,
 - b) individuálních repo operací,
 - c) repo operací za lombardní sazbu.
3. Obchody s cennými papíry provádí ČNB zejména formou :
 - a) tendrů na prodej nebo nákup cenných papírů,
 - b) individuálních prodejů nebo nákupů cenných papírů,
 - c) operací typu "Sell and Buy Back".
4. Repo operace podle odstavce 2 provádí ČNB pouze s bankami, které mají s ČNB uzavřenou Rámcovou smlouvu o zajištění peněžitě pohledávky převodem dlužných cenných papírů (dále jen "reposmlouva"), a to pouze v rozsahu této smlouvy.
5. Obchody s cennými papíry podle odstavce 3 provádí ČNB pouze s bankami, které mají od ČNB povolení k investování do cenných papírů na vlastní účet a s obchodníky s cennými papíry podle zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů, s oprávněním k nákupu a prodeji cenných papírů vlastním jménem a na vlastní účet.

¹⁾ Úřední sdělení České národní banky o věcném vymezení repo operací uveřejněné ve Věstníku ČNB, částka 27/1994 Sb..

²⁾ §28, §32 a §33 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

6. Obchody s cennými papíry zaknihovanými ve Středisku cenných papírů (dále jen "SCP") nebo repo operace zajištěné těmito cennými papíry provádí ČNB pouze s obchodními partnery, kteří mají s ČNB uzavřenou Smlouvu o předávání pokynů do SCP prostřednictvím datového spoje.
7. Depozita přijímá ČNB pouze od bank.
8. Finanční prostředky pro účely vypořádání v zúčtovacím centru ČNB se poskytují pouze právnickým osobám, které mají veden účet mezibankovního platebního styku v zúčtovacím centru ČNB.

II.

Repo tendry

1. Repo tendry organizuje ČNB zpravidla formou americké aukce. Na přístup do repo tendru nemá banka nárok a ČNB jej může v odůvodněných případech bance odmítnout.
2. ČNB zveřejňuje oznámení o repo tendrech prostřednictvím informačních agentur a prostřednictvím Internetu. V případě technické závady je oznámení o repo tendru sdělováno jiným způsobem (např. telefonicky nebo faxem).
3. Oznámení o repo tendru obsahuje zejména informace o :
 - a) směru tendru (dodávací nebo stahovací),
 - b) datech zahájení a ukončení repa,
 - c) maximálním počtu objednávek jedné banky (není-li uveden, jedná se o 2 objednávky),
 - d) minimální objemu každé jednotlivé objednávky (není-li uvedena, jedná se o 300 miliónů Kč),
 - e) času uzávěrky pro příjem objednávek.
4. Oznámení o repo tendru může rovněž obsahovat i další informace, například o :
 - a) limitní akceptovatelné úrokové sazbě,
 - b) celkovém nabízeném objemu,
 - c) přijatelném nebo nabízeném kolaterálu³⁾.
5. Oprávnění účastníci repo tendru podávají objednávky prostřednictvím systému Reuters nebo telefonicky do sekce bankovních obchodů ČNB, odboru korunových a devizových intervencí ČNB (dále jen "dealing"). V případě technických problémů bude ČNB akceptovat i jiný způsob předání objednávky (např. fax, dopis).

³⁾ Kolaterálem se rozumí cenné papíry sloužící k zajištění úvěru v rámci repo operace.

6. Při objednávce zadává účastník repo tendru objem a úrokovou sazbu. Není-li při oznámení repo tendru stanoveno jinak, musí být objem jednotlivé objednávky celým násobkem 100 miliónů Kč a úroková sazba udána na dvě desetinná místa.
7. V případě operací vlastním jménem a na vlastní účet vyžaduje ČNB, aby rozdíl mezi tržní hodnotou kolaterálu a jistinou úvěru (tzv. haircut) činil minimálně 2 % z jistiny úvěru, pokud není stanoveno jinak. V případě stahovacího repo tendru je tržní hodnota kolaterálu o tuto hodnotu nižší než jistina úvěru, v případě dodávacího repo tendru je tržní hodnota kolaterálu o tuto hodnotu vyšší než jistina úvěru.
8. Není-li při oznámení dodávacího nebo stahovacího repo tendru stanoveno jinak, ČNB při těchto operacích přijímá i používá jako kolaterál státní pokladniční poukázky (dále jen „SPP“) a poukázky ČNB (dále jen „P ČNB“).
9. Objednávky jsou uspokojovány podle nabízené úrokové sazby až do výše objemu repo tendru. Není-li možno uspokojit všechny objednávky se stejnou výší úrokové sazby, jsou tyto uspokojovány poměrně.
10. Výsledek repo tendru oznamuje ČNB obdobným způsobem jako informaci o repo tendru. Oznámení o výsledku zejména obsahuje :
 - a) minimální, průměrnou a maximální akceptovanou úrokovou sazbu,
 - b) procento uspokojení objednávek při poměrném krácení.

III.

Individuální repo operace

1. Individuální repo operace se provádějí z podnětu ČNB.
2. Není-li při dojednávání individuální repo operace stanoveno jinak, ČNB při těchto operacích přijímá i používá jako kolaterál SPP a P ČNB.
3. V případě operací vlastním jménem a na vlastní účet vyžaduje ČNB, aby rozdíl mezi tržní hodnotou kolaterálu a jistinou úvěru (tzv. haircut) činil minimálně 2 % z jistiny úvěru, pokud není stanoveno jinak. V případě stahovací individuální repo operace je tržní hodnota kolaterálu o tuto hodnotu nižší než jistina úvěru, v případě dodávací individuální repo operace je tržní hodnota kolaterálu o tuto hodnotu vyšší než jistina úvěru.

IV.

Repo operace za lombardní sazbu

1. Repo operace za lombardní sazbu (dále jen "lombardní repo") slouží výhradně k dodávání likvidity bankám. Úroková sazba je rovna lombardní sazbě platné v den (čas) uzavření obchodu a platí po celou dobu trvání repa.
2. Lombardní repo začíná standardně v den žádosti a je splatné v následující pracovní den (tj. O/N splatnost). ČNB může v případě potřeby stanovit jinou dobu začátku i splatnosti.
3. Není-li stanoveno jinak, přijatelným kolaterálem jsou státní dluhopisy emitované Ministerstvem financí ČR (včetně SPP) a P ČNB.
4. ČNB vyžaduje, aby tržní hodnota přijímaného kolaterálu byla minimálně o 2 % vyšší než jistina úvěru, pokud není stanoveno jinak.
5. O změnách podle bodu 2 a 3 a požadavku podle bodu 4 tohoto článku informuje ČNB prostřednictvím systému Reuters na svých stránkách. V případě technické závady je oznámení o změnách sdělováno jiným způsobem (např. telefonicky nebo faxem).
6. Žádost o provedení lombardního repa podávají banky prostřednictvím systému Reuters nebo telefonicky do dealingu ČNB. V případě technických problémů bude ČNB akceptovat i jiný způsob předání objednávky (např. fax, dopis).
7. Podmínkou pro provedení lombardního repa je :
 - a) žádost banky o provedení lombardního repa podaná nejpozději 25 minut před uzavěrkou účetního dne v zúčtovacím centru ČNB v případě, že kolaterálem je krátkodobý dluhopis zaknihovaný v systému TKD,
 - b) žádost banky o provedení lombardního repa podaná nejpozději 2 hodiny před uzavěrkou účetního dne v zúčtovacím centru ČNB v případě, že kolaterálem je cenný papír zaknihovaný v SCP,
 - c) v případě uvedeném pod písm. b) skutečnost, že banka předá ČNB příkaz k převodu kolaterálu v SCP nejpozději 90 minut před uzavěrkou účetního dne v zúčtovacím centru ČNB.
8. ČNB lombardní repo s bankou neprovede, pokud nebudou splněny podmínky uvedené v bodě 7 nebo v případě, že:
 - a) ČNB z měnových důvodů rozhodne o dočasném zrušení nebo omezení této refinanční tranše,
 - b) z důvodu vyšší moci nelze uskutečnit platbu nebo převod cenných papírů (např. z důvodu technických problémů na straně zúčtovacího centra, systému TKD, SCP nebo komunikace).

9. V případě, kdy při lombardním repu není možno vázat převod cenných papírů na provedení platby (princip dodávka proti placení), poskytne ČNB finanční prostředky plynoucí z dohodnutého lombardního repa teprve poté, co budou na její majetkový účet převedeny cenné papíry dlužníka.
10. Není-li při splácení lombardního repa použit princip dodávka proti placení, převede ČNB cenné papíry na účet dlužníka teprve poté, co v zúčtovacím centru ČNB dojde k převodu jistiny a úroků z úvěru na účet ČNB. Splacení jistiny a úroku je provedeno z podnětu dlužníka.
11. V případě, že nedojde ke splnění podmínek dohodnutého lombardního repa jedním z obchodních partnerů, bude v otázkách sankcí postupováno v souladu s uzavřenou reposmlouvou.

V.

Tendry na prodej nebo nákup cenných papírů

1. Tendry na prodej nebo nákup cenných papírů (dále jen "tendry") organizuje ČNB pro oprávněné účastníky (bod 5 tohoto článku) zpravidla formou americké aukce.
2. ČNB zveřejňuje oznámení o tendrech prostřednictvím informačních agentur a prostřednictvím Internetu. V případě technické závady je oznámení o tendru sdělováno jiným způsobem (např. telefonicky nebo faxem).
3. Oznámení o tendru obsahuje zejména informace o :
 - a) směru tendru (nákup nebo prodej),
 - b) datu vypořádání,
 - c) cenných papírech (identifikaci),
 - d) maximálním počtu objednávek jednoho oprávněného účastníka (není-li uveden, jedná se o 2 objednávky),
 - e) minimálním objemu každé jednotlivé objednávky (není-li uvedena, jedná se o 100 milionů Kč v nominální hodnotě cenných papírů),
 - f) času uzavěrky pro příjem objednávek.
4. Oznámení o tendru může rovněž obsahovat i další informace, jako např. o :
 - a) limitním akceptovatelném výnosu,
 - b) celkovém nabízeném objemu,
 - c) oprávněných účastnících tendru, kteří mají přístup do tendru.

5. Není-li v oznámení o tendru uvedeno jinak, oprávněnými účastníky tendru jsou banky a nebanky - přímí účastníci aukcí pro daný cenný papír.
6. Oprávnění účastníci tendru podávají objednávky prostřednictvím systému Reuters nebo telefonicky do dealingu ČNB. V případě technických problémů bude ČNB akceptovat i jiný způsob předání objednávky (např. fax, dopis).
7. Při objednávce zadává oprávněný účastník tendru objem a výnos. Není-li při oznámení tendru stanoveno jinak, objem každé jednotlivé objednávky musí být celým násobkem 50 milionů Kč v nominální hodnotě cenných papírů a výnos se udává na dvě desetinná místa.
8. Objednávky jsou v tendru uspokojovány podle nabízeného výnosu až do výše objemu tendru. Není-li možno uspokojit všechny objednávky se stejnou výší výnosu, jsou tyto uspokojovány poměrně.
9. Výsledek tendru oznamuje ČNB obdobným způsobem jako informaci o tendru. Oznámení o výsledku zejména obsahuje:
 - a) minimální, průměrný a maximální akceptovaný výnos,
 - b) procento uspokojení objednávek při poměrném krácení.
10. Není-li možno obchod vypořádat na bázi dodávka proti placení, plnění ČNB následuje po potvrzení, že svůj závazek splnil obchodní partner.

VI.

Individuální prodeje nebo nákupy cenných papírů

1. Individuální prodeje nebo nákupy cenných papírů se provádí z podnětu ČNB.
2. Obchodními partnery ČNB při těchto obchodech jsou přednostně přímí účastníci aukcí SPP.

VII.

Operace typu "Sell and Buy Back"

1. Operací typu "Sell and Buy Back" se pro účely tohoto úředního sdělení rozumí prodej a zpětný nákup nebo nákup a zpětný prodej cenného papíru uzavřený s jedním obchodním partnerem v jeden okamžik s rozdílnými dny vypořádání.
2. Operace typu "Sell and Buy Back" se provádí z podnětu ČNB.

3. V případě operací vlastním jménem a na vlastní účet vyžaduje ČNB, aby cena nákupu cenných papírů v případě nákupu a zpětného prodeje byla o 2 % nižší než jejich tržní cena, pokud není stanoveno jinak. V případě operací vlastním jménem a na vlastní účet ČNB požaduje, aby cena prodeje cenných papírů v případě prodeje a zpětného nákupu byla o 2 % vyšší než jejich tržní cena, pokud není stanoveno jinak.
4. Obchodními partnery ČNB při těchto obchodech jsou přednostně přímí účastníci aukcí SPP.

VIII.

Přijímání depozit

1. Každá banka může uložit depozitum u ČNB.
2. Depozitum začíná standardně v den žádosti a je splatné v následující pracovní den (tj. O/N splatnost). ČNB může v případě potřeby stanovit jinou dobu začátku i splatnosti. ČNB může také z měnových důvodů rozhodnout o dočasném zrušení nebo omezení přijímání depozit od bank.
3. Žádost o uložení depozita podávají banky prostřednictvím systému Reuters nebo telefonicky do dealingu ČNB. V případě technických problémů bude ČNB akceptovat i jiný způsob předání objednávky (např. fax, dopis).
4. Podmínkou pro uložení depozita do ČNB je žádost banky podaná nejpozději 15 minut před uzavěrkou účetního dne v clearingovém centru ČNB.
5. ČNB zveřejňuje podmínky pro přijímání depozit prostřednictvím systému Reuters na svých stránkách. V případě technické závady jsou podmínky sdělovány jiným způsobem (např. telefonicky nebo faxem).
6. Podmínky obsahují zejména informace o:
 - a) minimálním akceptovatelném objemu (není-li stanoven, jedná se o 300 miliónů Kč a dále celé násobky 100 miliónů Kč),
 - b) úrokové sazbě, kterou se přijímaná depozita úročí (není-li stanovena, jedná se o diskontní sazbu vyhlášenou ČNB),
 - c) konvenci, která je použita pro výpočet úroku (není-li stanovena, jedná se o act/360).

IX.

Poskytnutí finančních prostředků pro účely vypořádání v zúčtovacím centru ČNB

1. Finanční prostředky jsou poskytnuty majiteli cenných papírů následující pracovní den po převedení cenných papírů na jeho K-účet v systému TKD (dále jen "K-účet").

2. Výši poskytnutých finančních prostředků určí ČNB na základě hodnoty cenných papírů deponovaných na K-úctu. Není-li stanoveno jinak, jsou přijatelnými cennými papíry SPP a P ČNB.
3. V případě, že jsou poskytnuté finanční prostředky vráceny ČNB ve stejný den, kdy byly poskytnuty, nejsou tyto úročeny.
4. V případě, že poskytnuté finanční prostředky nejsou splaceny, popř. jen částečně splaceny, do konce účetního dne v zúčtovacím centru ČNB, provede ČNB nucený převod cenných papírů z K-úctu majitele na majetkový účet ČNB. ČNB následně uzavře s dlužníkem obchod s O/N splatností. Nesplacená část je úročena lombardní sazbou ČNB, pokud není stanoveno jinak.

X.

Závěrečná a zrušovací ustanovení

1. ČNB může v souladu se zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, provádět i jiné obchody, než v tomto úředním sdělení uvedené obchody a operace.
2. Zrušuje se úřední sdělení České národní banky č. 14/1999 ze dne 27.7.1999 o způsobu provádění operací České národní banky na peněžním trhu uveřejněné ve Věstníku ČNB částka 13/1999.

Viceguvernér:

v z. Ing. Tomáš Kvapil v.r.

Sekce bankovních obchodů

Odpovědný zaměstnanec:

Ing. Petr Svoboda, tel. 2441 5003